

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצה מורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל

ופרעה חלם ... (בראשית מ"א, א')

וזה בחינת חלום פרעה שבע פרות טובות ושבע פרות רעות שהם בחינת שבע שני השבע ושבע שני הרעב. זה בחינת תאוות ממון, שכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר. וזהו מה שראה שבע פרות בריאות וטובות, דהיינו בחינת שבע שני השבע. זה בחינת עשירות וכל טוב שנותן ה' יתברך להעשירים. "והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן וכו', ותבלענה הרקות והרעות את שבע הפרות יפות המראה והבריאות". שבע הפרות הרעות הם בחינת שבע שני רעב שהוא בחינת תאוות ממון שהוא רעב תמיד לבלע ממון הרבה, שהם בולעים את שבע שני השבע את כל הטוב והעשירות שנתן לו ה' יתברך, כי כל מה שיש לו עשירות יותר חסר לו יותר בבחינת: מרבה נכסים מרבה דאגה. ויש לו דאגות ויסורין כאילו הוא עני ממש, בבחינת "ותבלענה שבע פרות הרעות וכו' ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה". "ומראיהן רע כאשר בתחלה", דהיינו על ידי הרע של תאוות ממון, שהוא בחינת שבע שני הרעב בחינת שבע פרות הרעות, על ידי זה נבלע ונשכח כל השפע והעשירות שחננו ה' יתברך ולא נודע אצלו העשירות כלל והוא מלא דאגות כבתחילה, כי לעולם חסר לו, כי אין לו חצי תאוותו בידו לעולם ועינו לא תשבע עשר לעולם, כי תאוות ממון שלו מה שמתאוה בכל פעם יותר, זה בולע את כל העשירות שלו, עד אשר לא נודע כל טוב והעשירות שלו, כי נבלע ונשכח הכל על ידי תאוות ממון שלו שמתאוה בכל פעם יותר ויותר.

והתיקון על ידי יוסף שהוא בחינת הצדיק שבדור, שיעקר תיקון תאוות ממון על ידו. והוא נותן עצה להעשירים בעלי הממון שינצלו משבע שני הרעב מרעבון תאוות ממון על ידי צדקה שהוא עיקר שבירת תאוות ממון, כמו שכתב רבנו ז"ל (בסימן ג). וזה בחינת: יעשה פרעה ויפקד פקידים על הארץ שיעשה מִמְּנֵים, היינו בחינת גבאי צדקה שהם מִמְּנֵים לפקח על העניים. וזהו: וחימש את ארץ מצרים, וחימש' — זה בחינת צדקה ששעורה חמש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: המבזבז אל יבזבז יותר מחמש. וזהו: והיה האכל לפקדון לארץ וכו', כי עיקר פקדון ושמידת הממון הוא על ידי צדקה, בבחינת (בבא בתרא יא): אבותי גזזו למטה ואני גזזתי למעלה וכו', וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (כתבוב סו): מלח ממון חסר. וזה: ולא תכרת הארץ ברעב, שלא תתגבר רעבון תאוות ממון שכורתת ועוקרת את האדם חס ושולם, כמבאר בהתורה "צוית צדק" (סימן כג), כי על ידי צדקה נצולין מתאוות ממון כני"ל. וזהו: ויתן אכל בערים ושמרו אכל שדה העיר אשר סביבותיה נתן בתוכה, היינו שנתן האכילה והשפע של כל עיר ועיר לעניי אותה העיר, כי עניי עירך קודמין לעניי עיר אחרת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזהו בחינת: "אכל שדה העיר אשר סביבותיה נתן בתוכה", שנתן וחלק בתוך העיר לעניי אותה העיר את כל האכילה והשפע שבסביבותיה. וזה שפרש רש"י שכל ארץ מעמדת פרותיה. ונותנין מעפר הארץ לתוכה ומעמדת פרותיה וכו', כי העני הוא בחינת עפר, כי מִנְחָה עפר, כמו שכתוב (תהלים קיג): מקימי מעפר דל. וכשרוצה האדם לשמר עשירותו, שלא ישלטו עליו שבע שני הרעב, צריך לתן מעפר הארץ לתוך עשירותו דהיינו זכות וכח הצדקה שנותן לעניים שהם בחינת עפר, וזה מעמיד ושומר עשירותו שיתקיים ולא יכלה על ידי שבע שני הרעב שהוא תאוות ממון שמכלה חיוו ועשירותו, חס ושולם (לקוטי הלכות - הלכות המזון ד' - י"ז).

ולא נודע כי באו אל קרבנה ... (בראשית מ"א, כ"א)

וכל זה הוא בחינת חלום פרעה, שכלל החלום הוא שרעה שהוא השקר בחינת חשך בחינת שבע פרות הרעות ושבע שבלים הרעות התגברו כל כך על הטוב עד אשר "ותבלענה וכו' ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה וכו'". וכל זה מרמז על אריכת הגלות, שאלופי עשו ממש שהם העכו"ם, וכן המנהיגים של שקר, מתגברים כל כך, עד שכמעט נבלע הטוב והאמת ולא נודע כי באו אל קרבנה. וכמו שכתוב בתקונים - תקון כ' (דף נב). על פסוק זה וזה לשונו: וי ישראל כד אתבלע בערב רב דעליהו אתמר ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר וכו', עד 'היו שריה לראש' (איכה א, ה) אנון ערב רב, עליהו אתמר (ישעיה א, כג): שריך סוררים וחברי גנבים כלו אהב שחד וכו'. נמצא שקוריא השרים והמנהיגים של שקר בשם גנבים, כי הם עיקר הגנבים הגונבים דעת ההמון עם, עד שאי אפשר לעמוד עליהן, בבחינת: ולא נודע כי באו אל קרבנה. ויעקב אבינו כשראה זאת ברוח קדשו מה שיהיה באחריה הימים האלה, תמה. אבל הפקח השיב לו כי אף על פי כן ניצוץ אחד וכו', דהיינו על ידי יוסף הצדיק שהוא יודע לפתור ולתקן בחינת חלום פרעה, על ידו יתתקן הכל, וסוף כל סוף יתגלה האמת (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ה' - ל"ג).

ואת גביעי גביע הכסף ...

(בראשית מ"ד, ב')

עיקר התגלות יוסף לאחיו, שזה היה אצלם חסד גדול ורחמים רבים וישועה גדולה להם ולאביהם יעקב אבינו, עליו השלום, כל זה היה על ידי הגביע שהיה באמתחת בנימין, שבתחילה היה להם מזה מרירות וצער גדול מאד, ולבסוף היה נעלם בעניין זה ישועה גדולה ורחמים רבים. ועל כן מובא בספרים באמת, שסוד הגביעי הוא אותיות י"ג ע"ב, היינו י"ג פעמים ע"ב, בחינת תליסר מכילין דרחמי [שלוש עשרה מידות של רחמים], שהם כלל הרחמים והחסד. וזה רמז לנו לידע ולהודיע, כשהאדם בצער גדול ומר מאד עד שמעקם את לבו מאד מאד, יחזק את עצמו וידע ויאמין שגם זה לטובה, ובוודאי נעלמין רחמים נפלאים במרירות הצער הזה, רק שצריכין לצעק ולהתפלל להשם יתברך ולחכות לרחמיו יתברך (לקוטי הלכות - הלכות הודאה ו' - אות מ"ה לפי אוצר היראה - יסורין וישועה - ט').

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, מג המשך)

... שמעתי מאנשי שלומנו ששמעו מרבי אברהם ז"ל בשם מוהר"ן ז"ל, ששאלו אותו בעניין הגאולה, איך יכול הדבר להיות שבזמן הדורות הקודמים וכמו בדור רבנו הקדוש לא בא הגאולה, ובדורות האחרונים אשר הולכים מטה מטה יבא הגאולה. והסביר על פי משל, שהיה בעולם כרך גדול, וסביבה חומה בצורה וחזקה עד להפליא. וכל המלכים רצו לכבשה והניחו כל כחותיהם, ותקוותם נשאר מעל. כי כל החיילים שלהם נפלו מהחצים שזרקו משם. ואחר כך היה מלך אחד חכם מאד, שהלך סביב החומה והביט ונדמה בדעתו שכעת יקח כל הגבורים מחילותיו ויכו על החומה עד שיכבשה. ועשה כן ונפלו כל חילותיו, ונשאר רק הוא לבדו. והלך סביב החומה לראות מה פעל שם, וראה בחכמתו שכעת (שכבר החומה מבפנים כלה זעזוע רק מבחוץ לא ניכר), אפילו בזקנים ובחולים וילדים יכבשה. ועשה כן, וקבץ כל השאר נשים וילדים וחולים מה שנשאר לו, והלך וכבש והרס החומה כליל. וכעת מי כבש החומה, אם האחרונים החלושים הלא אפילו יעבדו בכל כחותם אלף אלפים שנה לא היו

זוה ארבעה אלפים
 נ י נה נהמן מאומן
 ...

(חנוכה)

עצות ותפילות

כפי שכל אחד זוכה לפעול ביום הכיפורים בבקשת "סלח לנו", היינו כפי שזוכה לפעול אצל ה' יתברך על מחילת חטאיו ועוונותיו, כן הוא זוכה לקדושת חנוכה. כי קדושת חנוכה נמשכת מן הסליחה של יום הכיפורים, כי חנוכה מרמז על חנוכת בית המקדש. היינו שעל ידי קיום מצוות נר חנוכה, כמבואר בסעיפים הקודמים, ובפרט כמבואר בסעיף ג', עניין חנוכה, על ידי זה זוכה להמשיך קדושת בית המקדש.

ולזאת זוכים על ידי פעולת סליחה ומחילה של יום כיפור, כמבואר בלקוטי מוה"ר"ן חלק שני (סימן ז') בתורה "כי מרחמם ינהגם". ועיקר קדושת בית המקדש שממשיך בחנוכה, היא הזכייה בדעת אמתית לדעת ולהודיע (דברים ד', ל"ט) כי ה' הוא האלקים. היינו שידע ויאמין שכל העניינים, שנדמה לו כי נפעלים הם בדרך הטבע, כולם בהשגחתו הפרטית יתברך הם. ורק כדי לנסות את האדם אם יאמין בהשגחה פרטית, הלביש השם יתברך את השגחתו בדרך הטבע, הן בכלל הן בפרט.

וצריך לדעת ולהאמין שהשם יתברך הוא בורא כל העולמות וכל הנבראים, ומנהיג ומושל בהם לבדו; וכל הסיבות, מאורעות והרפתקאות בכלל ובפרט, הכל נפעל בהשגחתו הפרטית, בלי שום חיוב טבעי כלל. וצריך לדעת ולהבין ששום נברא אינו יכול לעשות טובה או רעה בלי השגחתו יתברך. כך מבואר בלקוטי הלכות.

על כן, כאשר האדם זקוק לטובה או להצלח מרע, יפנה רק אל ה' יתברך בתפילה ובקשה. כי מלבדו אין כח שיוכל להושיעו מן הרעה, ומלבדו יתברך אין כח שיוכל להטיב עמו. ועל ידי הדעת האמתית הזאת נצולים מעוונות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל. היינו שעיקר הרחמנות על יהודי הוא שיוזכה לדעת אמתית, לדעת כי ה' הוא האלוקים, כמבואר למעלה בסעיף זה. דעת אמתית זאת צריך להכניס גם בילדים ובתלמידים מדור לדור ולנצח נצחים, ועל ידי זה זוכים להשגות גדולות ואמתיות, המכוננות מקיפים.

והשגות אלה הם עיקר שעשועי עולם הבא ולאילו אפשר לזכות על ידי הדלקת שמן הקדוש של נר חנוכה שמקיימים באמונה, ביראה ואהבה כראוי. ועל ידי זה גם זוכים לפרנסה קדושה שנמשכת מן הרצון העליון. היינו שזוכים לדעת ולהאמין שהפרנסה נמשכת ברצונו יתברך ובהשגחתו הפרטית שלא על פי טבע. ועל ידי פרנסה זוכים בעת האכילה לרצון מופלג, היינו לגעגועים וכסופים ללא שיעור אל השם יתברך. וזאת יוכל להבין כל אדם, שלחנוכה כזאת, כמבואר למעלה, אפשר לזכות רק על ידי התקרבות אמתית לצדיק אמת שהוא רחמן אמת, היינו שיוכל להכניס בכל אדם לפי מדרגתו, דעת אמתית, שזה עיקר הרחמנות שאפשר לרחם ולהיטיב, כמבואר למעלה (עצות המבוארות - חנוכה, ד').

... וזכנו ברחמיך הרבים לקדושת חנוכה, ותעורנו בכל שנה ושנה שזוכה לפעול בקשתנו ומשאלותינו לטובה ביום הכיפורים הקדוש, שתמחול ותסלח לעוונותינו ולעוונות עמך בית ישראל, ותעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך, וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה ושמ נאמר: ויאמר ה' סלחתי כדברך, סלח נא מחל נא כפר נא על כל חטאתנו ועוונותינו ופשעינו שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה.

● חנני אלקים כחסדך כרוב רחמיך מחה פשעי הרב כבסני מעווני ומחטאתי טהרני, הסתר פניך מחטאי וכל עוונותי מחה. וזוכה על ידי המחילה והסליחה של יום הכיפורים לקבל על ידי זה קדושת ימי החנוכה הקדושים, שהם חנוכת הבית, וזוכה להמשיך עלינו בימי החנוכה קדושת הבית המקדש... (ליקוטי תפילות ב', מתוך תפילה ז')

עושים אפילו רשם, ורק הכח של הגבורים הראשונים שזעזעו את החומה עד להריסה. ואם הראשונים הלא לא כבשו, רק האחרונים גמרו וכבשו. וכן הוא לעניין הגאולה, שהראשונים כמו הצדיקי אמת ואנשיהם, כמו משה רבנו עליו השלום, רבי שמעון בר יוחאי עליו השלום, האר"י הקדוש, הבעל שם טוב הקדוש, ורבנו הקדוש ושאר הצדיקים זרקו חצים להנחש להסטרא אחרא הס"מ וסיעתו, וכבר זעזעו כל כך הסטרא אחרא עד שאפילו יהיה מי שיהיה מדורות האחרונים, יוכלו לכבוש את הסטרא אחרא ולגמור הברור שיבא הגאולה.

ובאמת זה המשל מועיל מאד לעבודת ה' בכל האופנים, בהתחזקות לעניין עבודת ה' תפלה והתבודדות, ובעניין שבירות תאוות ומדות, שאף על פי שזה כמה שנים, ועשה מה שעשה ונדמה לו שעדיין לא פעל כלום, אף על פי כן יתחזק ויתחזק לעשות את שלו עד שיגמור. וכן בעניין דרך ארץ כמו שאמרו חכמינו ז"ל שלשה דברים צריכין חיזוק וכו'. ודי לחכימא כי המשל הנ"ל הוא לכל העניינים.

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

"הלילה היה לי חלום, חלום כזה" ...

היה שרפה, שרפות, ונשרפו כולם, כולם נשרפו, כל הגויים נשרפו עם כל הכסף שלהם. רק במקומות היהודים לא היו שרפות, השרפות היו רק אצל הגויים, לא אצלנו. בכל אמריקה אצל הגויים היה שרפות, הם נשאר בלא לחם, באמריקה וברוסיה. הנשיא של אמריקה, בוש, הוא היה שונא ישראל, הוא הלך עם כל הכסף שלו ונשאר עני, לא היה לו כלום אפילו לקנות לחם. כולם נשרפו בשרפות ונשאר רק הוא ובן אחד, והבן בכה: "אבא, רחם עלי, תן לי לחם!"

אמר לו בוש: "בני, אין לי כסף. מי שאין לו כסף אין לו לחם!" "אבא, אני רוצה לחם, אני רעב, אני צריך לחם!"

בוש אומר: "כסף אין לי, לחם גם-כן אין לי, אין כלום, אינני יודע מה לעשות. אין לי כסף, אם אין כסף - אין לחם!"

בוש היה עשיר גדול, היה לו חנייות, הכל נשרף ולא נשאר לו אפילו לקנות לחם. היה שרפות ומכל הכסף נעשה אפר, אבל אצל היהודים לא היה שרפות, רק אצל הגויים. נו, מה אתה אומר על חלום כזה...

אהה! בזכות זה שרבנו הקדוש נמצא בעולם, אז השם יתברך נתן לנו את ישראל גם-כן. אם כבר רבנו הקדוש ישנו, אז יהיה לנו גם ארץ ישראל וגם בית-המקדש, הכל. מה שאנחנו רואים פלאות כאלה... כתל המערבי, יש עוד כתל המערבי בעולם: בית-המקדש, יש עוד בית-המקדש בעולם? ארץ ישראל, יש עוד ארץ ישראל בעולם? אין. רק אנחנו יהודים יש לנו ירושלים, בית-המקדש וכל טוב. יהיה דברים יפים, דברים פלאיים כאלה, פלאות כאלה. הו... מה שיהיה בבית המשיח, איזה מופתים. וְכָלם יבחנו, כָּלם יפלו ויתבטלו, יתביישו. הם מתביישים גם-כן עכשיו, הם עושים חשבון שישראל יהיה על כל העולם, באים מאמריקה. חכה, רק חכה ותראה גדלת השם. הנסים ונפלאות כבר התחיל, רבנו הקדוש כבר בעולם, ארץ ישראל כבר אצלנו. נו, זה יבוא לאט לאט, זה דבר טוב... (ההמשך יבוא)

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב פט)

מכתב

לפרסם את שם הצדיק. לבי יקירי, המשתוקק לשבח ולפאר ולכבוד ולגדל

מאת ה' היתה זאת, לכתוב לך דבורי אמת אלו המחייך גם אותי עתה מאד, אם נשים לב להם תסמר שערות בשרנו. אחי חביבי, חמדת לבבי, הוד לבי ונפשי, אשרי אוזניך ואשרי עיניך ולבך שזכית לראות ולשמע ולהבין כל זה, ועלינו החיוב להתחזק לדרוש ולתור להשתוקק ולחתור בהסתרות עמקות כל-כך, ולקשר עצמנו להוציא לאור האמת לעיני כל ישראל עם תעלומת והסתרת אור הצדיק האמת הנחל נובע, הנסתר בהסתרות עמקות כל-כך. ישראל דב אודעסר

מערכת: 050-6754970 / 02-5829086 / 054-8484486

שידוכי מצוה: 02-5824048 (רק בין 13:00 ל-16:00)

דואר: ת.ד. 27100 ירושלים 91270

בקשו את העלון שלכם בכתובת: SHABAT.BRESLEV@gmail.com